

Розділ перший

Дядько Елфріди був Батьком¹ Фредеріка — іншими словами, вони доводилися одне одному кузенами з чоловічої лінії.

Оскільки вони народилися в один день і виховувалися в одній школі, цілком не дивно, що й дивилися одне на одного із чимось більшим, аніж звичайний увічливий інтерес. Вони відчували взаємне щире кохання, але обоє були сповнені рішучості не переходити межі Пристойності через свою прихильність — не зізнаючись у ній ані об'єктові своєї прив'язаності, ані будь-кому іншому.

¹ У кінці 18 — на початку 19 століття в англійській мові ще не було ustalених правил капіталізації літер, тому нерідко — за аналогією з німецькою мовою — деякі слова, і, головню, іменники, писалися з великої літери. Джейн Остін використала це як стилістичний прийом, що допоміг розставити потрібні їй акценти в тексті й поглибити іронію. Особливо у своїх ранніх новелах Джейн Остін, готуючись до написання роману, експериментувала зі стилем, правописом (звідсіля не зовсім зрозуміле сучасному читачеві застосування великих літер у написанні окремих іменників і навіть прикметників, а також підкреслення певних слів. У нашому перекладі ми повністю зберігаємо стилістичні й орфографічні особливості авторського стилю — відповідно до порад дослідників творчості видатної романістки. — (Тут і далі прим. пер., якщо не вказано інше.)

Були вони надзвичайно вродливими й такими схожими, що не кожен міг їх розрізнити. Ба більше — навіть найближчі друзі відрізняли їх хіба що за овалом обличчя та кольором Очей, довжиною Носа чи тоном шкіри.

Елфріда мала одну близьку подругу, якій — коли та гостювала у Тітки — написала такого Листа:

ДЛЯ МІС ДРАММОНД
ЛЮБА ШАРЛОТТО!

Я була би тобі вельми вдячна, якби ти у часі свого перебування у місц Вільямсон купила мені новий і модний капелюшок на кшталт твого.

Е. ФАЛКНОР

Шарлотта, яка охоче робила послуги всім і кожному, повернувшись у Село, привезла своїй Подрузі омріяний тією Капелюшок, і так закінчилася ся маленька комерційна оборудка — взаємною потіхою обох сторін.

Коли Шарлотта повернулася у Кренкгамданберрі (а ректором¹ у цьому милому селі був її батько), її страшенно радо вітали Фредерік та Елфріда, які, по черзі пригорнувши подругу до грудей, запропонували їй прогулятися тополевою алеєю, що вела від будинку парафіяльного священника до зеленої галявини, прикрашеної різнобарвними квітами і зволоженої

¹ У англіканській церкві ректор (англ. *rector*) — це священник, який посідає найвищу ієрархічну сходинку. Він очолює конкретну парафію або церкву й відповідає за духовно-релігійний, адміністративний і соціальний розвиток парафії.

дзюркотливим потічком, який витікав підземним каналом аж із Темпейської долини¹.

У цій алеї вони гуляли майже дев'ять годин, коли це раптом були приємно здивовані, почувши пречудовий голос, що виспівував такі рядки:

ПІСНЯ

Дамон² мене кохав,
За мною упадав,
Тепер його нема,
Кохання теж катма.

Щойно пісенька скінчилася, вони уздріли на повороті алеї двох елегантних молодих жінок, що йшли руч-об-руч, однак, які помітивши їх, умить обрали іншу стежину та зникли з очей.

¹ Іронічне посилання Джейн Остін на Темпейську Долину в Салоніках у Північній Греції, що асоціювалася з богом Аполлоном. Джейн Остін ніколи серйозно не посилається на класичну літературу (вона-бо в її часи була частиною «хлопчачої», а не «дівчачої» освіти).

² Дамон і Коридон: ці імена асоціювалися із тривіальною «пасторальною» традицією в літературі, коли любовні сцени зображували на тлі ідеалізованих пейзажів відповідного стилю, а герої носили пишномовні грецькі та латинські імена.

Розділ другий

Оскільки Елфріда зі своїми супутниками встигли побачити достатньо, щоб визначити, що се — ні двійко міс Грінз, ані міс Джексон зі своєю Донькою — то вони не змогли приховати подиву при появі незнайомок; коли це, згадавши, що нещодавно нова сім'я переїхала в Будинок неподалік Алеї, вони поквапилися додому, постановивши собі незабарно познайомитися із 2-ма такими милими й достойними Дівчатами, які вочевидь були членами тієї фамілії.

Відповідно до сього рішення вони того ж таки вечора нанесли візит ввічливості місис Фіцрой і двом її Донькам. Коли їх провели в елегантний бодуар, прикрашений гірляндами зі штучних квітів, вони були вражені зовнішністю і пишнотою убрання Джезалінди, старшої із двох юних Леді; та не минуло й кількох хвилин бесіди, яку з такою Дотепністю і Чарівливістю блискуче підтримувала приязна Ребекка, як ся леді до такої міри їх заворожила, що вони одностайно підхопилися і заходилися сипати люб'язності:

— Чудова й чарівна Красуне, попри вашу відворотну косоокість, засалені локони та горбатість, жахливіші, ніж будь-яке перо спроможне описати, ми не

можемо втриматися, аби не висловити вам своє захоплення такими привабливими Якостями вашого Розуму, які уповні згладжують той Жах, що, либонь, мав би відчувати кожен непідготовлений відвідувач, уперше побачивши вас.

— Міркування, блискуче висловлені вами щодо індійських і англійських муслінів, а також цілком виправдана перевага, яку ви віддаєте першим із них, викликали в мені захват, який може бути відповідно виражений тільки запевненням, що майже так само вважаю і я.

Відтак прощаючись із приязною і збентеженою Ребеккою глибоким реверансом, вони полишили кімнату і поквапилися додому.

Відтоді близькі стосунки між фаміліями Фіцроїв, Драммондів і Фолкнорів щодня міцнішали, допоки врешті не досягли такої напруги, що подруги вже без усіляких церемоній викидали одна одну з вікна при найменшому роздратуванні.

Упродовж сього щасливого періоду Гармонії старша міс Фіцрой утекла з Кучером, а руки приязної Ребекки попросив капітан Роджер з Бакінгемширу.

Місіс Фіцрой не схвалювала сей союз через юний вік молодої пари, з тим що Ребеці було лише 36, а капітанові Роджеру ледь за 63. Щоб усунути сей недолік, вони погодилися зачекати ще трішки, допоки ті не подорослішають.

Розділ третій

Тим часом батьки Фредеріка запропонували батькам Елфріди союз між дітьми, на що ті вельми радо пристали; весільне вбрання було куплене і залишалось лише призначити День.

Що ж стосується чарівної Шарлотти, якій нетерпеливилось нанести ще один візит своїй Тітці, то вона вирішила прийняти її запрошення, а разом вирушила до місіс Фіцрой, аби попрощатися з милою Ребеккою, яку застала обкладеною Мушлями, Пудрою, Помадами та Рум'янами, котрими та намарне намагалася виправити природну безбарвність свого обличчя.

— Я прийшла, моя люба Ребекко, попрощатися з вами на два тижні, що їх змушена буду провести у моєї тітки. Повірте, ся розлука буде вельми болючою для мене, але це так само необхідно, як і той труд, яким зайняті й ви оце зараз.

— Правду кажучи, моя Мила, — відповіла Ребекка, — віднедавна я вбила собі в голову (либонь, цілком безпідставно), що тон шкіри на обличчі не пасує до цілого мого образу, тож вирішила, як бачите, удатися до використання червоної та білої пудр, чого за інших

обставин я б і не помислила робити, позаяк ненавиджу неприродність.

Шарлотта, чудово розуміючи значення слів подруги, була надто добродушна і люб'язна, щоб відмовити їй у тому, чого та так палко прагнула, а саме — у компліменті; тож вони розсталися найщирішими подругами на світі.

З важким серцем і сльозами на очах усілася вона в ошатну карету, яка повезла її від друзів і рідної домівки. Але хоч би яким глибоким був її сум, вона й гадки не мала, яким дивним і несхожим на від'їзд виявиться її повернення.

Заїхавши в Лондон, місто, де проживала місіс Вільямсон, кучер, тупість якого була вражаючою, раз у раз повторював без ані найменшого сорому чи Каяття, що його не поінформували, куди конкретно їхати, а тому він поняття зеленого не має, у яку частину Лондона повинен її завезти.

Шарлотта, із притаманним їй бажанням усім догодити, про що ми вже побіжно згадували, із граничною Поблажливістю та Добродушністю поінформувала його, що йому належить відвезти її на Портленд-плейс, куди той урешті-решт її і відвіз, і невдовзі Шарлотта опинилася в обіймах люблячої Тітоньки.

Заледве вони всілися, як завше, найприятнішим робом в одному подвійному кріслі, як Двері несподівано відчинилися, і немолодий джентльмен із землистим обличчям у поношеному червоному плащі почасти нарочито, а почасти через знемогу опустився біля ніг чарівної Шарлотти, заявив про свої почуття до неї, зворушливо благаючи зглянутися на нього.

Не в силах зробити нікого нещасним, Шарлотта погодилася стати його дружиною, після чого Джентльмен полишив кімнату, і все стихло.

Однак тиша і спокій тривали недовго, бо вже за мить двері відчинилися вдруге, і молодий та Гожий Джентльмен у блакитному плащі зайшов, благаючи в чарівної Шарлотти дозволу висловити їй свої почуття.

Було у зовнішності другого Незнайомця щось, що приваблювало Шарлотту не менше, ніж зовнішність першого; вона не могла сього пояснити, але так воно й було.

Тож діючи відповідно до цього і прагнучи ошчасливити всіх, вона пообіцяла другому незнайомцеві стати його Дружиною наступного ж ранку; він попрошався, і дві Леді заходилися смакувати свою Вечерю, до якої їм подали молодого зайця, пару Куріпок, трійко Фазанів і дюжину Голубів.